

Welkom bij **The World`s Best Designed Newspaper 2017 en 2018** - nu ook online de mooiste

ABONNEREN

Taets Art and Event Park Zaandam Pure&Crafted op
za. 28 sept.

MUZIEK, MOTORCYCLE CULTURE EN NEW HERITAGE

Het Parool

Voorpagina

Amsterdam

Nederland

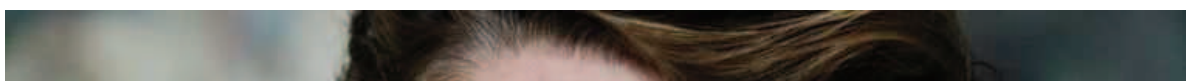
Wereld

Kunst & Me

Margriet van der Linden schrijft jeugd van zich af in debuutroman

Margriet van der Linden (45), onder meer oud-hoofdredacteur van Opzij, debuteert vandaag als schrijver met *De Liefde Niet*. Een 'roman met autobiografische trekken', over haar streng gereformeerde jeugd en geaardheid. 'Ik wilde het verhaal uitbenen, zonder compromissen.'

Marjolijn De Cocq 27 oktober 2015, 17:36

Van der Linden presenteert vandaag haar debuutroman, De Liefde Niet BEELD ERNST COPPEJANS

Natuurlijk voelt ze zich met haar boek *De Liefde Niet* kwetsbaar, zegt Margriet van der Linden, journalist, oud-hoofdredacteur van *Opzij*, voormalig Zomergasten-presentator en dit jaar 'de Mol'. 'Niet dat het de hele tijd een tandartsbeleving is, maar omdat het boek autobiografische trekken heeft, zit daar wel een bepaalde kwetsbaarheid. Je gaat naakt de straat op.'

Wikipedia meldt over Van der Linden: 'Omdat ze zich wilde bevrijden van een streng gereformeerde omgeving en haar vleugels wilde uitslaan, toonde ze reeds vroeg interesse in een baan als journalist.' *De Liefde Niet* gaat over de coming of age van hoofdpersoon M die zich wil bevrijden van een streng gereformeerde omgeving, haar vleugels wil uitslaan en een opleiding tot journalist gaat volgen.

Toch probeert Van der Linden afstand te scheppen, ze praat over 'haar', 'het kind', 'dat meisje' of 'het personage' en over zichzelf als 'de schrijfster'. 'Ik wilde het kind opzoeken, het meisje dat opgroeide, met wie ik nog niet klaar was. Niet in therapeutische zin, maar ik was nieuwsgierig. En nu zat er voldoende tijd tussen. Ik wilde het verhaal uitbenen, zonder compromissen. Ik kon niet

gaan plussen en minnen. Anders had ik het niet kunnen doen. Dit is mijn stijl gebleken.'

En dan gaat het er haar niet om of dit of dat ook echt is gebeurd. 'Is het nou wel een roman of niet, zit iets er wel in of niet in, dat is toch ook niet zo interessant? Ik vind het proces dat het personage doormaakt interessanter. Hoe de deuren steeds verder opengaan. Er zijn heel veel mensen, ook beroemde, ook vooraanstaande, die worstelend ouder zijn geworden. Van jeugdtrauma's heb ik ook wel mijn dosis gekregen. Maar ik heb ze achter me kunnen laten, geloof ik.'

In haar antwoorden valt het 'ze' en 'ik' toch heel vaak samen.

Werd je niet verdrietig tijdens het schrijven? Er zit bij M als klein meisje zo veel leed. Ze moet per se naar een streng gereformeerde school waar ze niet heen wil. Je beschrijft een verschrikkelijke fietstocht, die eerste keer naar die school, haar hart barst haast uit elkaar.

'Geen verdriet, maar het heeft me wel diep ontroerd. Ik heb tijdens het schrijven ervaren dat het een heel dapper kind was, dat trucjes had om te kunnen ontsnappen en te verbergen wat er diep in haar aan het kolken was. Ik heb het ook een heel eenzaam kind gevonden. Naar de buitenkant een vrolijk kind, dat altijd aan het razen was, maar met ook een heel verstilde binnenwereld. Nog steeds trouwens; ik kan goed alleen zijn en ik zoek het ook altijd op, ik ben er niet bang voor.'

'Het eerste deel van het boek is echt vanuit het kind dat naar de wereld kijkt. En die eerste fietstocht naar school, ja, dat was een enorme gebeurtenis. Voor het eerst wordt voor dat kind heel manifest: er is voor mij besloten. Tegen alles in wat ze is, waar ze bij gedijt. Je voelt die woede, in alle opzichten: hoe kunnen jullie.'

Die fietstocht heb jij gemaakt.

'Dag na dag, jaar na jaar. Ik schiet nog wel eens overeind in bed, dan droom ik dat ik er nog op zit. Die twee werelden zitten dan al heel erg in dat personage. Want ik heb me daar gek gekeet, ik ben heel opstandig geweest, was altijd aan het klieren. Ze blijft ook zitten hè. Ze wordt teruggeplaatst naar de havo. Dat vond ze ook erg. Dat was nederlaag op nederlaag. En die massaliteit! Tweeduizend extreem gereformeerde, steile leerlingen met een horde docenten van wie sommigen een pervers genoeg hadden in hun eigen steilheid. Daar zat zij tussen.'

Ondertussen klampt ze zich vast aan 'de vrouw', heeft ze een fantasiewereld waarin haar geardheid voor de lezer al duidelijker is dan voor haarzelf. De vrouw heeft een naam: tennister Martina Navratilova.

Twinkelende ogen. 'Ja, de vrouw, die is prominent hè? Dat kind is niet een meisje-meisje, ze doet liever met de jongens mee, voetballen, in drollen prikken. Ze vraagt zich vaak af waarom dingen niet mogen. En daar komt dat dit nog bij. Ze ontdekt dat er een vrouw rondloopt - door een foto in een roddelblad in de leesportefeuille van haar grootmoeder - en ziet, misschien is het herkent, zonder er woorden voor te hebben, dat die vrouw anders is. Daar is iets mee. En dan ebt het weer weg.'

'Later begint ze in de bibliotheek de puzzelstukjes op hun plaats te leggen. Ze leest een boek over Navratilova geschreven door een vrouw die haar partner was. Als ze ziet dat Navratilova een vriendin heeft die op de tribune zit, beseft ze dat zij zo is. Die vrouw wordt haar grootste vriendin, partner haast, haar toevluchtsoord. En naarmate ze volwassen wordt, beseft ze dat ze in twee parallelle werelden leeft. En dat ze die wereld van de vrouw in haar wereld moet brengen. Het duurt even, maar: voor de draad ermee.'

De Liefde Niet eindigt op het moment dat M de trap af gaat om haar ouders in te lichten. Net voor haar coming out.

'Ja, daar zit je niet op te wachten. Daar hebben de hoofdpersoon en de schrijfster lang over gedaan. Ze had het voorgevoel dat het zou zijn als een vreselijk ongeluk, een kettingbotsing, of dat je met je auto in het water belandt en er niet meer uitkunt. En ze heeft ook heel erg het verlangen gehad dat dat ongeluk niet zou komen. Eerst moest ze weg, dat huis uit, er moest meer afstand komen. Maar het moest wel verteld.

In heel veel religieuze kringen maken mensen een andere keuze omdat ze dat ongeluk, dat verlies willen voorkomen. En ze hééft er verlies door geleden. Het heeft me een fatsoenlijke relatie met mijn omgeving gekost.'

Komen we dat nog ook te weten? Is er een vervolg in de maak?

'Het contract is me al aangeboden. M gaat in de toekomst nog wel wat meemaken.'

Je ouders leven nog, maakt dat het niet moeilijker dit boek te publiceren? Er staan, ondanks de druk van het geloof, ook veel liefdevolle momenten in.

'Er is niet veel over te zeggen omdat ik geen contact meer met ze heb. Ik schiet er niks mee op, er is geen dialoog. Dat kleine meisje heeft het goed aangevoeld. Je kunt wel hopen dat het op een dag over is, maar dat is niet zo, tot op de dag van vandaag heeft ze gelijk gekregen. De vrouw die hier voor je zit kan het wel denken, 'misschien dat door het boek...', maar daar word ik niet gelukkiger van. Daar ben ik los van gegroeid.'

'Het is het perspectief van de hoofdpersoon, maar er zitten ook de verlangens in van de ouders dat het hun kinderen goed gaat. En dan is het meest ultieme, het allerhoogste goed, dat je een band hebt met God. Want dan heb je het eeuwige leven. Heel mooi, dat

iemand je dat toewenst. Maar ook heel wrang als je vaststelt dat je dat niet gelooft, dat je gelooft in van mens tot mens tot mens, in gelijkwaardigheid en het hier en nu.'

De Liefde Niet is een citaat uit de bijbel, 1 Korinthiërs 13.

'De bijbel an sich is een best wel wreed, seksistisch, mannelijk boek. Ja, er staan ook veel mooie psalmen in, maar het blijft een wreed, seksistisch, mannelijk boek. Én je hebt 1 Korinthiërs 13. Je kunt álles hebben in je leven, bij wijze van spreken Zomergasten hebben gepresenteerd, hoofdredacteur zijn geweest van Opzij, de Mol zijn geweest in Wie is mol? hebben gewonnen, maar als je de liefde niet hebt, stelt het allemaal geen reet voor.'

'Ze krijgt het als ze studeert aan de christelijke school voor journalistiek een paar keer zijdelings aangereikt, ze ontdekt daar dat er mensen zijn die op een andere manier met het geloof omgaan. De zachte kanten van het geloof, waar zij met een hardvochtiger variant is opgegroeid.'

Daarover ervaart de personage een 'oplopende boosheid', schrijf je. Maar in de kleine M zit toch ook al veel woede?

'Ja, maar dat begrijpt dat meisje nog niet, ze heeft nog niet de mondigheid van de opgroeiende vrouw die begint te foeteren, die de woorden vindt voor haar woede. Hoe verhoudt het geloof zich tot kritisch denken? Daar krijgt ze een groot probleem mee.'

'Ik voel altijd een fysieke weerzin als 'de groep' zegt: dit en dat mag niet, daar heb ik een pleurishekel aan. Misschien is de kiem geboren in die gemeenschap, waar iedereen naar rechts ging en ik uiteindelijk naar links.'

En hoe zit het nu met 'de vrouw'?

'Ik volg haar nog steeds, jahaa. Ze vliegt nog de hele wereld rond om commentaar te geven. Ze heeft zich altijd ingezet voor

homorechten en zij zat óók in een conservatieve wereld, de tenniswereld. Negen keer heeft ze Wimbledon gewonnen. Uiteindelijk kwamen er jongere speelsters, die beter werden. Steffi Graf bijvoorbeeld. Ik kon er niet naar kijken. Ik was echt ziek als ze verloor. Maar bij winst kon ik in mijn fantasie veel fijne luikjes opendoen. Mensen zeggen wel eens: je moet haar gaan interviewen, Martina. Maar dat wil ik niet, het moet dáár blijven.'

Margriet van der Linden: De Liefde Niet. Uitgeverij Querido. € 19,99. Van der Linden is vanavond te gast in RTL Late Night.

